

2022 Årsmelding

Forum for natur og friluftsliv (FNF) nasjonalt

FNF er et samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på regionalt nivå. Formålet med FNF er å styrke de frivillige organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker. FNF er en møteplass for samarbeid mellom organisasjonene der saker av felles interesse diskuteres og oppgaver fordeles. FNF er også en arena for natur- og friluftslivsfaglig kompetanseoppbygging i organisasjonene. I fylkene kan FNF være et felles talerør/felles representant for organisasjonene i FNF i konkrete saker.

Virksomheten i fylkene

FNF i regionene avgir hver sine årsmeldinger om egen virksomhet. Virksomheten er tilpasset lokale og regionale utfordringer. Det vises derfor først og fremst til de regionsvise årsmeldingene for en fullstendig oversikt.

Rapportene forteller om press mot naturområder over hele landet. I regionene har FNF arbeidet mye med å identifisere plan- og arealsaker. Koordinator og organisasjoner har funnet fram og gjennomgått et svært stort antall saker. Den delen av sakene som særlig berører natur- og friluftslivsinteressene har blitt omtalt og publisert på Høringsradaren. Til sammen 2.038 slike saker ble publisert der i 2022. Dette har muliggjort engasjement fra enkeltorganisasjoner og -personer.

FNF i fylkene har sendt til sammen 236 registrerte uttalelser i 2022 (per 24.1.23). I forbindelse med sakene er det arrangert en lang rekke befaringer over det ganske land.

Forholdet mellom antall høringsvar og antall høringer av stor betydning sier noe om hvor harde prioriteringer styrene i regionale FNF må gjøre mellom saker. Antall saker er så stort at selve mengden uthuler demokratisk medvirkning.

Arealsaker og FNFs oppdrag om å sette natur- og friluftssaker på agendaen har også avfødt et stort antall kronikker, avisinnlegg, møter, seminarer, webinarer, nettartikler og politiske debatter på vegne av de frivillige organisasjonene.

I sakene er det bred involvering av organisasjonene og frivilligheten. Arbeidet skjer ved og på vegne av organisasjonene. Engasjementet i de tilsluttede organisasjonene er grunnlaget for FNFs virksomhet. De nasjonale organisasjonene gir gode tilbakemeldinger på FNFs innsats for å styrke og bistå egne lag og foreninger.

Mange tema er dekket i sakene. Energisaker, regionale planer, ferdsel og naturkrise er sentrale stikkord. Vi kan tilføye vindkraft på land og vassdrag/-kraft, snøscooterløyper, oppdrettsanlegg til havs og på land, villaks, sjøørrett, deponisaker, samferdselsutbygging, hyttebygging, villrein, bit-for-bit nedbygging, allmenhetens tilgang til strandsone og andre friluftsområder, statlig sikring, gratisprinsippet, myr, områder for bynært friluftsliv, skogvern, planstrategier, planarbeid og gruveutbygging, uten at lista er uttømmende. Det rapporteres om utfordringer med demokratisk deltakelse og vanskeligheter med tilgang til informasjon.

Nettverk og dialog med offentlige myndigheter på regionalt og kommunalt nivå er en viktig del av virksomheten. FNF deltar i planfora og andre faste og ad hoc utvalg, grupper, verneområdestyrer og fora.

FNF i fylkene har hatt omfattende kontakt med politikere, lag og foreninger og fagmiljøer på alle nivå. Politiske båsamtaler og debattmøter i friluftslivets uke er ett godt eksempel.

FNF i fylkene har også levert kurs, opplæring og annen kompetanseheving til organisasjonene og andre målgrupper. FNF har markedsført og løpende oppdatert oversikt over digitale kurs av relevans for våre tilsluttede organisasjoner.

FNF i fylkene gir løpende informasjon om aktuelle saker til organisasjonene i fylkene blant annet gjennom nettsider, nyhetsbrev og sosiale medier.

FNF Akershus og FNF Vestfold har arbeidet med det eksternt finansierte prosjektet «Høringssvar på 1-2-3» hvor det utvikles verktøy for arbeid med arealplansaker. Det forventes at prosjektet vil komme FNF i alle regioner til gode utover i 2023.

FNF Hordaland har gjennomført en omfattende naturkartlegging i Stølsheimen og Matrefjella med ekstern finansiering.

Virksomheten nasjonalt

Arbeidet i FNF nasjonalt har tatt utgangspunkt i årsplan for 2022 som ble utviklet med utgangspunkt i strategiplan 2019-2023.

Samlinger, reiser og kontakt med styrene i fylkene

Samlinger har vært ansett som viktig for sosialt fellesskap, faglig styring og oppfølging av den enkelte koordinator og deres arbeidsmiljø. I 2022 gjennomførte vi 4 samlinger.

2.-5.5.22 Åndalsnes for alle ansatte. Samlingen hadde særlig fokus nettverkslederkompetanse og selvledelse.

Den tradisjonelle samlingen for tillitsvalgte fra regionen, de nasjonale organisasjonene og ansatte delte vi i år i tre:

21.-23.9.2022 møttes Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal på Kvasheim fyr utenfor Stavanger, men fokus på blant annet på havvind og besøksstrategier for sårbare naturområder

12.-13.10.2022 møttes Trøndelag og de tre nordligste fylkene i Tromsø med fokus på havbruk.

28.-29.10.2022 møttes Innlandet, Buskerud, Akershus, Oslo, Østfold, Telemark og Vestfold i Holmestrand med fokus på samarbeid med fylkeskommunene.

Alle tre regionale samlinger hadde dialog med nasjonalt styre om organisatorisk og administrativ status, samarbeid med og støtte fra FNF nasjonalt og tanker om FNFs utvikling for de kommende årene på agendaen.

Å dele samlingene vurderes positivt av mange deltakere fordi flere kommer til orde og samlingene gir mer rom for reell dialog og nettverking.

Styreleder og daglig leder besøkte FNF Møre og Romsdal 22. august. Daglig leder har besøkt flere fylker i forbindelse med rekruttering. Daglig leder holdt innlegg på årsmøtet til FNF Innlandet og bistod med gjennomføringen av årsmøtet i FNF Vestfold og har i tillegg deltatt på en rekke årsmøter i fylkene digitalt. Daglig leder har hatt løpende dialog med styreledere i fylkene ved behov.

Daglig leder har informert styrelederne i fylkene med ujevne mellomrom på e-post og holdt velkomst- og infomøter med alle nyvalgte styreledere i FNF i fylkene 16. og 22. juni.

Arbeidsgiverfunksjonen

Ivaretagelse av arbeidsgiverfunksjonen er en sentral oppgave med løpende oppfølging av de ansatte og deres arbeidsmiljø.

Ved årets utgang hadde FNF 18 fulle stillinger som koordinator, fordelt på de 16 regionale FNF, og en full stilling som daglig leder nasjonalt. Én av stillingene var delt likt mellom to ansatte.

Ved årsslutt hadde FNF ansatt 12 menn og 9 kvinner, inkludert daglig leder som var mann. FNF ønsker mangfold i ansattgruppa og vedtok i 2022 å legge til eget avsnitt om dette til standard utlysningstekst for ledige stillinger.

Sykefraværet var 6,2 % totalt hvorav 1,3 prosentpoeng var knyttet til korttidsfravær og 0,6 prosentpoeng til korttidsfravær ved barns sykdom og 4,4 prosentpoeng til langtidsfravær. Til sammenlikning var sykefraværet 6,8% i 2021 og 8,0% i 2020.

I 2022 har vi ansatt Ket Fossen som ny koordinator i FNF Sogn og Fjordane, Aina Brusveen som medarbeider i 50% stilling i Innlandet og rekruttert Trym Korsvik til vikariat i Oslo. Sistnevnte for fødselspermisjon i 2023. Anne Winge ble rekruttert som vikar 50% i FNF Agder i 1. halvår.

I tillegg til opplæring fra forgjenger er det også gitt opplæring ved mentor og daglig leder, onboarding fra ekstern IT-tjeneste samt at kolleger fra hele landet gjerne bidrar når de blir spurt.

Lønnsoppgjør er gjennomført med formøter, individuelle lønssamtaler etter ønske, og forhandlinger mellom FNF naturviterne og arbeidsgiver. Daglig leder har her samarbeidet med nasjonale medlemsorganisasjoner. Daglig leder har et godt og konstruktivt samarbeid med de tillitsvalgte.

Daglig leder og koordinatorgruppa har arrangert allmøter på nett annenhver uke for informasjonsflyt, at de ansatte medvirker, at fylkenes syn skal bli hørt, kollegastøtte, nettverksbygging med eksterne deltakere, erfaringsutveksling, strategidiskusjoner og faglig utvikling. I tillegg har det blitt arrangert digitale møter i mindre grupper med ujevne mellomrom.

Medarbeidersamtaler er gjennomført for alle ansatte samt sosiale tiltak som digitale burdsdagstreff, digital julekalender og julebord.

Arbeidsmiljøet har vært ansett som godt. I juni gjennomførte «Great Place to Work» en medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i FNF for andre gang. Overordnet viste den som året før, at FNF er en over gjennomsnittet god arbeidsplass. Resultatet av undersøkelsen har blitt lagt fram for de ansatte. De ansatte og ledelsen har fortsatt samarbeidet om tiltak for å ivareta et godt arbeidsmiljø.

FNF har i 2022 fortsatt med kompetanseheving om nettverksledelse. Dette var hovedtema på ansattsamlingen i Åndalsnes. Den interne arbeidsgruppa laget et interaktivt program i samarbeid med Siv Høye fra Timbr, som bistod som ekstern konsulent.

IT-tjenester og -løsninger

FNF nasjonalt legger til rette for virksomheten i FNF i fylkene ved å drifte og utvikle IT-løsninger og tjenester, herunder PC for ansatte med moderne kontorfunksjoner og tilhørende ekstern kursing og brukerstøtte, arbeids- og lagringsområde for hvert fylke, eposttjenester og samhandlingsplattformer for ekstern kommunikasjon og kommunikasjon og deling på tvers av fylkene.

Vi lanserte vår netttjeneste «Høringsradaren» offisielt 25. januar 2022 med deltakelse fra Klima- og miljødepartementet og Kantega. Løsningen har blitt løpende videreutviklet med pro bono-bistand fra Kantega. I november lanserte vi gratis abonnement på varsling om nye saker og intensiverte arbeidet med å gjøre tjenesten kjent.

Nettsiden www.fnf-nett.no har gjennom året blitt justert, teknisk utviklet og fylt med nytt og historisk innhold. Blant annet publiseres uttalelser fra regionale FNF løpende. Pr 31.12.2022 lå til sammen 2069 søkbare uttalelser fra regionene ute. Siden begynnelsen av 2021 har vi målt trafikk på nettsidene ved hjelp av Google Analytics. Det har gjennom året vært en vekst i antall besøkende på nettsiden, og det er tydelig at kurs og arrangementer i regi av FNF er blant det som engasjerer mest. Samtidig ser vi også at mer aktivitetsorienterte saker som eksempelvis Friluftslivets Uke, samt innspill i arealsaker og høringer får godt med besøk.

I 2022 har vi også lagt om intranettet slik at dette er integrert med Teams-kanaler og bygget opp med artikler og informasjonssider innen «Fylkesdrift», «Informasjon og kommunikasjon», «Personal», «Fag», «FNF nasjonalt» og en sosial kanal. Omleggingen var ca 85% gjennomført ved årsskiftet. Etablert innhold revideres løpende og nytt innhold legges til etter behov.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe for digitalisering som hadde ca. 30 møter i 2022.

Annen bistand til FNF i fylkene

Økonomisk driftstøtte fra FNF nasjonalt til FNF i fylkene ble fordelt i april og september etter søknad.

Felles løsning for regnskapsføring er levert til alle regioner. I 2022 byttet vi leverandør og regnskapsprogram for 11 av regionene til DNT Økonomiringen og PowerOffice GO. Vi har definert mer lettdrevne rutiner i nye rutinebeskrivelse for arbeidet og har iverksatt disse i de 11 regionene. I overgangen har vi også sørget for forsvarlig lagring av tidligere års regnskap som oppfyller kravene til oppbevaring i bokføringsloven. Mye tyder på at skiftet har bidratt til at FNF i fylkene opplever bedre bistand, har fått klarere rolleforståelse og bruker vesentlig mindre tid på unødig arbeid med regnskap. De gjenværende 5 regionale FNF skal alle overføres til ny regnskapsløsning fra og med 2023.

Daglig leder har bistått regionene i økonomiske og administrative spørsmål, rapportering, årsmøter og liknende.

Felles reiseregningssystem med godkjenningsrutiner fra Traveltext og ekstern tjeneste for medieovervåkning fra Infomedia ble levert til alle regionale FNF.

Miljødirektoratet

Økonomiske tilskudd gitt av Miljødirektoratet er helt avgjørende for FNFs drift og innsats. FNF har et godt og konstruktivt samarbeid med direktoratet.

FNF har søkt om, og fått tildelt, tilskudd for 2022 og rapportert om tilskuddet for 2021. Daglig leder hadde kontaktmøte med Miljødirektoratet 7. oktober i Trondheim.

Alle FNFs ansatte var invitert på Miljødirektoratets «Friluftslivssamling for fylkeskommuner og samarbeidspartnere» i Trondheim 19. oktober, og de fleste deltok. Daglig leder holdt innlegg om Høringsradaren. Samlingen er en viktig møteplass med fylker og direktorat.

På «Klima, naturmangfold og arealkonferansen» 23. november fikk FNF én plass. Koordinator i FNF Troms, Christine Myrseth, deltok.

Kontakt med nasjonale medlemsorganisasjoner og andre

Kontakten med de nasjonale medlemsorganisasjonene er viktig for FNF. Flere koordinatorene og daglig leder deltok på møte med DNT om Villrein og ferdsel 20. juni. Daglig leder informerte om FNF på generalsekretærmøte i Norsk Friluftsliv 1. desember, og var gjest i en uke på NJFFs sekretariat og like lenge i DNTs sekretariat på høsten 2022. Daglig leder deltok på årsmøte i Norsk Friluftsliv 5. mai.

FNFs tillitsvalgte og ansatte har hatt tilgang til informasjon gjennom digital deltakelse i det uformelle forum for juss og arealpolitikk. Sabima deltok på digitalt allmøte 30. august om arealnøytralitet og naturkampen.no.

Daglig leder deltok på Landskonferanse Friluftsliv i Bodø 31. mai – 2. juni og var til stede ved markering av Miljødepartementets 50-årsdag 6. mai.

Organisering

Alle organisasjoner i fylkene som er tilsluttet medlemsforeninger i Norsk Friluftsliv, Norges Naturvernforbund og Friluftsrådenes Landsforbund har rett til å bli medlem i FNF i regionene. I tillegg kan andre natur- og friluftslivsorganisasjoner slutte seg til. I gjennomsnitt har om lag 15 organisasjoner i hvert fylke sluttet seg til og deltar i forumenes arbeid. Samlet sett representerer organisasjonene i FNF en betydelig del av samfunnet. De 24 tilsluttede organisasjonene i FNF Oslo og Akershus har for eksempel ca. 200 000 medlemskap, mens FNF Vestfold har 22 tilsluttede organisasjoner med til sammen 26.000 medlemskap.

Hele landet er dekket av regionale FNF. FNFs nasjonale styre besluttet i januar 2022 å oppheve tidligere vedtak om at FNFs regioninndeling skal følge landets fylkesgrenser av 2020. Styret ønsket «å komme tilbake til saken og fatte nytt vedtak om FNFs regionsvise inndeling når landets inndeling i fylker er avklart og de nasjonale medlemsorganisasjonenes regionstruktur har avtegnet seg tydelig».

Ved årets slutt har FNF 16 regioner. FNF Agder, FNF Trøndelag og FNF Innlandet er sammenslått. I fylkene der regionsreformen er besluttet reversert er FNF-ene ikke sammenslått: FNF Akershus, FNF Buskerud, FNF Østfold, FNF Vestfold, FNF Telemark, FNF Troms og FNF Finnmark finnes fortsatt. I Vestland fylke finnes både FNF Hordaland og FNF Sogn og Fjordane. De regionale FNF-ene med felles fylkeskommune har samarbeidet særlig tett og har koordinert kontakt opp mot fylkeskommunene.

FNF i fylkene beslutter selv, innenfor rammen av styringsdokumentet, lokalisering av kontor. FNF nasjonalt leier kontor plass hos Norsk Friluftsliv i Nedre Slottsgate 25, Oslo.

Økonomi

FNF i fylkene avgir egne regnskap. Detaljert informasjon finnes der. Lønn og sosiale kostnader for koordinatorene ble betalt av FNF nasjonalt og ble finansiert av nasjonale midler pluss kr 90.000 pr hele stilling i lønnstilskudd fra hvert FNF i fylkene. For fullfinansiering av koordinator og dekning av øvrige driftskostnader mottar FNF i fylkene tilskudd fra fylkeskommuner og i noen tilfeller andre tilskudd, f.eks. fra kommuner. Virksomheten i FNF er på denne måten et spleiselag mellom stat og fylkeskommune. Bidragene fra begge nivåer er en avgjørende forutsetning for god og effektiv drift i nåværende form. FNF nasjonalt har gitt tilskudd til de FNF i fylkene som ikke har nok midler til å dekke driften.

Hovedinntekten i FNF nasjonalt var driftstilskudd fra Miljødirektoratet med 13,5 millioner kroner. I tillegg kom mva-kompensasjon med 0,9 millioner kroner. Samlede inntekter utgjorde 14,4 millioner kroner.

Midlene er i hovedsak benyttet til lønn og sosiale kostnader til koordinatorene, men også fellestiltak og tjenester til regionale FNF, sentral administrasjon og før nevnte tilskudd til FNF i fylkene etter søknad. I 2022 fortsatte investeringer i nye digitale løsninger og IT-drift, men investeringene tok mer form av ansattinnsats enn av kjøp av ekstraordinære eksterne tjenester. Årets resultat var overskudd med kr 479 003.

Det er bygget opp en egenkapital med 3,58 millioner kroner som likviditetsreserve og nødvendig sikkerhet for det ansvaret FNF nasjonalt har for de ansattes lønn og sosiale kostnader.

Styret har avlagt årsregnskapet under forutsetning om fortsatt drift. Det fremlagte reviderte årsregnskapet gir en rettvise oversikt over utvikling og resultat av virksomheten og dens økonomiske stilling.

Årsmøter

Alle FNF i fylkene har avholdt årsmøter i 2022. Noen ble gjennomført digitalt, de fleste som hybride eller rene fysiske møter.

Ordinært nasjonalt årsmøte ble avholdt som hybrid møte 11. mai 2022.

Årsmøtet bestod av Trond Glesaaen (Norsk Friluftsliv), Morten Dåsnes (Friluftsrådernes Landsforbund), Truls Gulowsen (Naturvernforbundet), Eldar Berli (Norges Jeger- og Fiskerforbund), Maylinn Stomperud (Den norske Turistforening). Til stede var også medlemmer av styret og observatører fra FNF i fylkene.

Årsmøtet godkjente årsmelding 2021, årsregnskap 2021, årsplan 2022, vedtektsendringer for FNF nasjonalt og endring i Standardvedtekter for FNF i fylkene, gjenvalgte revisor og stadfestet styrets sammensetning.

Styret

Alle FNF i fylkene har hatt fungerende styrer i 2022. Disse rapporterer om egen virksomhet til egne årsmøter.

Styret består av 3 kvinner og 4 menn. Styrets sammensetning følger av eierorganisasjonenes selvstendige oppnevning. Det nasjonale styret har ett medlem valgt av og blant de ansatte.

Styret har hatt slik sammensetning og rollefordeling fra årsmøtet til årets slutt:

Styremedlem	Vara	Organisasjon
Dag Terje K. Solvang (styreleder)	Maylinn Stomperud	DNT
Eldar Berli (nestleder)	Beate Krokan Carlsson	NJFF
Gro Holstad erstattet Maren Esmark i perioden	John Magne Pedersen Tangen	Naturvernforbundet
Bente Lier	Hans Erik Lerkelund	Norsk Friluftsliv
Ingrid Larsen Wigestrand	Morten Dåsnes	Friluftsrådernes Landsforbund
Sven Nordby Anderssen	Martin Lillehagen Hanssen	Norges Padleforbund
Gisle Sæterhaug	Maria Tesaker	Ansattvalgt

Styret har avholdt 6 styremøter og behandlet 72 saker i året. Arbeidsutvalget bestående av styreleder, nestleder og daglig leder har hatt 5 møter i året.

Saksliste og saksgrunnlaget til styremøtene tilgjengeliggjøres for regionale styreledere og ansatte forut for møtene. Protokoller fra møtene publiseres åpent på nettsiden.

Intern styreevaluering viste gjennomgående positive vurderinger.

Høringsrunder og utvalg

På bakgrunn av årsmøtets og regionale FNFs ønsker om at regionale FNF involveres i organisatoriske saker, har styret FNF nasjonalt vektlagt praktisering av medvirkning og høring. Det ble ikke gjennomført formelle høringsrunder i 2022.

Styret nedsatte i 2019, i tråd med årsmøtevedtak, et utvalg for å utrede konsekvens av tidligere foreslått vedtektsendring i § 3 hos FNF nasjonalt. Utvalget hadde ingen møter i 2022.

Andre forhold

Virksomheten er ikke kjent med skader eller ulykker tilknyttet driften i 2022.

Virksomheten forurensrer ikke det ytre miljø i uforholdsmessig grad. Virksomheten medfører noe nødvendig reisevirksomhet med bil og fly. Virksomheten er i stor grad engasjert i å bevare det ytre miljø gjennom regionalpolitisk påvirkning og saksopplysning om natur- og friluftsverdier.

Oslo, 10.2.2023

Dag Terje Solvang
Dag Terje Solvang (10. mar. 2023 14:12 GMT+1)

Dag Terje Klarp Solvang
Styreleder

Eldar Berli
Eldar Berli (13. mar. 2023 08:21 GMT+1)

Eldar Berli
Nestleder

Bente Lier
Bente Lier (14. mar. 2023 09:21 GMT+1)

Bente Lier
Styremedlem

Gisle Sæterhaug
Gisle Sæterhaug (10. mar. 2023 12:55 GMT+1)

Gisle Sæterhaug
Styremedlem

Morten Oåsnes
Morten Oåsnes (16. mar. 2023 17:50 GMT+1)

for Ingrid L. Wigeland
Styremedlem

Gro Holstad
Gro Holstad (20. mar. 2023 10:39 GMT+1)

Gro Holstad
Styremedlem

Sven Nordby Andersen
Sven Nordby Andersen (13. mar. 2023 10:19 GMT+1)

Sven Nordby Andersen
Styremedlem

Ole Lilleås

Ole Lilleås
Daglig leder